

בן למישפחת הקופים
שפה של קולות, תנועות והטויות

יש לקבל את

גלאי השקר

כאכשירי עזר נוסף

לסיוע למערכת

המישפט

המדעית "פוליגראף", כלומר: רכיב רישם — משום שהוא רישם דברים אחרים בעת וכעונה אחת.

אי-אפשר לשקר

עברתי בשבוע שעבר חווייה זו פעמיים. בשני מכונים שונים, אצל שניים מן המומחים הגדולים בארץ: צבי אהרוני ויגני הורוביץ. שהיה אחראי על הפוליגראף של המישטרה. בשני המיקרים עברתי את בחינת-הקלפים, השייכת לנוהל השיגרת של כל בדיקה בגלאי. אלי תבור עבר בבדיקת דומות אצל הורוביץ וויקטור כהן, שותפו של צבי אהרוני.

השתכנעתי לחלוטין כי אי-אפי שר לשקר בבדיקת גלאי-השקר. אומנם נאמר לי שיש אחוז זעיר של נבחנים, שאינם מגיבים גופנית בדרך הרגילה — אם בשל סמים כלשהם, אם בגלל אי תיפקוד רגיל של גופם. אך במיקר רים אלה, מגלה הגלאי עצמו שהנבחן אינו מגיב כראוי — למשל, על-פי אותה בדיקת-קלפים.

במידא ענתה כלבי השאלה: מדוע אין הגלאי מקובל בכתי המישפט בארץ? מדוע אין תוצי אות הבדיקה מהוות ראייה קבילה במישפט?

מזה זמן רב יושבת בארץ ועדה על מדוכה זו, ומשתדלת לגבש מסקנות. אולם ברור שהמערכת המישפטית מתנגדת לכל שימוש בגלאי כבמכשיר לגיטימי שתוצאור תיו מהוות ראיות.

קיימות בעניין זה כמה טענות, שכדאי לתת עליהן את הדעת.

האיש הוא הגלאי

ה טענה הפשוטה ביותר היא כי לא המכשיר מגלה את השקר — אלא מי שמפעיל את המכשיר. זה נכון, אבל זה נכון גם לגבי טביעת-אצבעות, למשל. האם יעלה כיום על דעת מישוה לפסול את טביעת-האצבעות כי ראייה, רק משום שהשוואת הטביעות תלויה בשיקול-הדעת של בני-אדם? איני מציע, כמובן, לקבל את מימצאי המכונה, בתרגומם על-ידי מפעיליה, כי ראייה סופית ותותכת שאין אחריה עירר

לשקר אין רגליים

(אבל יש לו חשמל, זינעה ופטיחות לב)

עור והירחור, ברור שיהיה צורך להביא את המפעיל לבית-המישפט, לחקור אותו שתיוערב, לבדוק ולנתח את הממצא הר אותנטי שנרשם בעת הבדיקה. צריכה גם להיות הזכות להביא מומח-הינגלי, ובדרי קה נגדית, אם רוצים בכך, ובסופו של

בשבילי היה דווקא זה החלק המעניין של הבדיקה. מעניין הרבה יותר מן הסיי בה המסויימת שהביאה אותי לבדיקות — הפרכת שקריו של אותו ח"כיון קטן, שאיני מתכוון לבזבוז עליו עוד מילה אחת נור ספת. (רבים באו אלי בטענות ושאלו מדוע

- "האם בחרת בקלף 8?"
- "לא."
- "האם בחרת בקלף 7?"
- "לא."
- "האם בחרת בקלף 1?"
- "לא."
- "האם בחרת בקלף 3?"
- "לא."
- "האם בחרת בקלף 7?"
- "לא."
- "האם בחרת בקלף 8?"
- "לא."

השתדלתי לנתק את עצמי כליל מכל הת-ייחסות לשאלות. השבתי על משהו אחר, עניתי אוטומטית "לא" על כל שאלה, מבלי לחשוב. (בכנסת למדתי להינתק כליל, בשעה שנישאו נאומים משעממים של

ל שבתי בכורסה הנוחה, ותליתי את מבטי בקיר הלבן שממול. הבוחן ישב לימיני, מאחורי, ולא יכולתי לראותו. שתי הגורות קשרו את חזי. שתיים מאצי בעות יד ימיני היו עטופות בטבעות פלאסר סיות, שהכילו לוחות-מתכת קטנים. הזרוע הימנית היתה עטופה במכשיר שדמה למר דד לחץ-הדם של הרופאים.

הבוחן הגיש לי הפיסה של קלפים, כולם בצבע אחיד (לב). אך בעלי מיספרים שור גים, קלף אחד לכל מיספר. הוא ביקש ממני לבחור בקלף אחד מבלי שיראה אותו. בחרתי בלב-7.

הסכמנו מראש שאענה על כל השאלות בשלילה.

"האם בחרת בקלף 5?"

"לא."

מאת

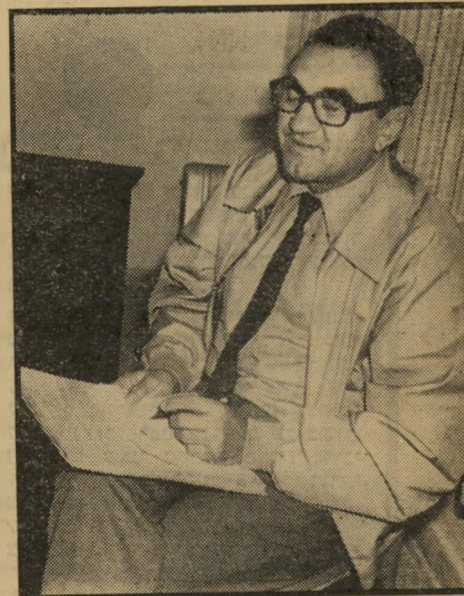
אורי אבנרי

ח"כים, שהכרתי אותם ככסילים גמורים, הבחינה נגמרה. צבי אהרוני אמר: "אנא, הסתכל". לא הראיתי לאהרוני מראש את הקלף שבחרתי בו. הוא לא ידע מהו הקלף. הוא הצביע על גליל הנייר, שעליו רשמו ארבעה עטים את התגובות הגופניות השונות שלי, שנקלטו במכשיר.

בשני המיקרים שבהם נשאלה השאלה על הקלף, קפצו כל הי עטים וסימננו פרבולה גדולה על הנייר. לא היה כל מקום לספק. התי גזכות בלטו כמו הר גבוה ותנוז בריכס שז נבעות נמוכות.

בעת הבדיקה, לא התרגשתי כלל. לא היה חשוב לי כלל אם אני משקר או לא לגבי בחירת קלף. העניין כולו היה מעין מישחק, ובכל זאת — גופי הגיב בבירור, מעבר לכל אפשרות של ספק, כשלא אמרתי אמתי.

באותו רגע הפכתי לחסיד של גלאי-השקר, המכונה בפני העם "מכונת-האמת", והנקרא בשפת

חוקר ויקטור כהן
הכל תלוי במפעיל

שופטים בדיון מישפטי
לא במקום, אלא נוסף

דבר, יהיה זה תלוי בשופט אם להאמין למימצאי-המכונה בנסיבות הנתונות, ואי זה מישקל לייחס להם. אך במכשירי-עזר — נדמה שי הגלאי יכול להביא תועלת רבה מאד, להקטין על עבודת השופט,

הגבנו בכלל על עלילותיו של אותו מיני-מקיארתני. לצערי, גם כאשר מטפסים עליך פישפשים, אינך יכול להתעלם מהם. אתה נאלץ לנקוט פעולה כלשהי. אין פירושי הדבר שאתה רואה בפישפשי-יריב הי ראוי לכך.